

Appèl **XL**

Resoluties

Partijcongres 9 november 2019

Behandeling resoluties

Werkwijze

Algemeen

Tot donderdag 24 oktober 10.00 uur heeft voor 25 individuele leden, voor gemeentelijke en provinciale afdelingen en voor CDJA en CDAV de mogelijkheid open gestaan resoluties in te dienen. Hiervan is in totaal 25 keer gebruik gemaakt. De resoluties zijn door het Dagelijks Bestuur van een preadvies voorzien. De discussie over de resoluties zal in een deelsessie plaatsvinden tussen **10.45-12.30 uur** in **zaal 23**.

Een overzicht van de volgorde waarin de resoluties behandeld zullen worden staat op de volgende pagina.

Werkwijze behandeling resoluties in de deelsessie

Bij de resoluties zal eerst de indiener in de gelegenheid worden gesteld het woord te voeren, gevolgd door de zaal. Daarna zal een lid van het Dagelijks Bestuur en/of een lid van de CDA Tweede Kamerfractie het preadvies nader toelichten. Eventueel krijgen vervolgens de indiener en het bestuurslid en/of fractielid nogmaals kort het woord.

Eventuele wijzigingen in de resoluties zullen ook in de app worden doorgevoerd, zodat er over de definitieve resoluties gestemd zal worden.

Stemmen over de resoluties (13.30-15.30 uur)

Om te kunnen stemmen over de resoluties moet je de CDA Appel app downloaden op je smartphone of tablet én een stemcode invoeren, die je bij de ontvangstbalie krijgt. Beschik je niet over de juiste telefoon, dan kun je stemmen op één van de laptops bij de ontvangstbalies. Mocht de wifi haperen, schakel dan over naar je 4G.

De app is te downloaden via [de appstore](#) of via de [google playstore](#).

Het stemmen gaat individueel. Tussen 13.30-15.30 uur staat de stemsite open en kun je je stem uitbrengen op de resoluties.

Stemrecht

Je hebt stemrecht als je op 9 november minimaal 8 weken lid bent en je aan je contributieverplichtingen hebt voldaan. Heb je nog geen contributie betaald en wil je toch stemrecht: dan kun je op het congres aan de balie betalen.

Let op: er kan alleen gepind worden.

Volgorde behandeling resoluties

Nr.	Indiener	Resolutie	Preadvies
1	CDA Gelderland c.s.	5 mei betaalde vrije dag	Overnemen
2	Bosch c.s.	Klimaatakkoord-electriciteit	Overnemen
3	BSZ c.s.	Woningnood	Overnemen
4	BSZ c.s.	Woonlasten	Niet overnemen
5	CDA Veendam-Wildervank	Luchthaven voor de kust	Gewijzigd overnemen
6	Spaans cs	Uitbreiding luchthaven in de wacht	Overnemen
7	CDAS Zuid-Holland	Pensioenen	Overnemen
8	CDA Voorst	Voorkom kortingen op pensioenen.....	Overnemen
9	CDA Zuid-Holland	Een stabielere gemeentefonds	Overnemen
10	CDA Hellendoorn	Gemeentefonds	Gewijzigd overnemen
11	CDA Zuid-Holland	Afvalstoffenheffing	Overnemen
12	Fraanje c.s.	Ondertiteling voor alle Nederlandse TV programma's	Overnemen
13	Fraanje c.s.	Voorzieningen voor slechthorenden in openbare/publieke gebouwen	Overnemen
14	Waveren c.s.	Pak criminelen aan met hun eigen winsten	Overnemen
15	CDA Zuid-Holland	Ondermijning	Overnemen
16	CDA Pride	Versterking ADV's	Overnemen
17	CDA 5 Kempengemeenten	Aanpassing kandidaatstellingsreglement Provinciale Staten	Niet overnemen
18	CDA Geldrop-Mierlo	Perspectief bieden begint bij erkenning van de werkelijkheid	Overnemen
19	Plas c.s.	Steun aan duurzame oplossingen voor het migratievraagstuk	Overnemen
20	van Schaik c.s.	Bescherming humanitair oorlogsrecht	Overnemen
21	van Dis c.s.	Ontwikkelingsbudget	Overnemen
22	Plas c.s.	Leefbaarheid op Lesbos	Overnemen
23	Lubberts-van Raaij c.s.	Een rechtvaardig stikstofbeleid	Overnemen
24	CDA Kaag en Braassem	Stikstofprobleem	Overnemen
25	Deurne, Gemert- Bakel, Helmond	Boeren verdienen een eerlijke kans	Overnemen

Resoluties

1. Resolutie: 5 mei als betaalde nationale feestdag

Resolutie ingediend door: CDA Gelderland, CDA Ede, B. van Winsum-Westerik, T. Brouwer.

Toelichting:

Na de viering van Bevrijdingsdag 2018 hebben B. van Winsum en T. Brouwer (leden CDA afdeling Ede) hun ervaringen gedeeld over het gedenken van de 4e mei en het vieren van de 5e mei. Door beiden werd ervaren, dat het voor onze maatschappij van grote waarde is om hierbij stil te staan en om de onderlinge verbondenheid te benadrukken. Autochtone Nederlanders samen met mensen uit diverse landen met allebei hun verschillende achtergrond, geloven en geaardheid. Dat is dan ook hun insteek om te pleiten om elk jaar de Nationale Feestdag Bevrijdingsdag aan te wijzen als vrije dag. Op Bevrijdingsdag moet niet alleen de bevrijding van het Nederlands Koninkrijk in 1945 worden gevierd maar op deze dag moet ook de gedachte gestimuleerd worden dat het een groot goed is om te leven in een vrije en veilige samenleving. Immers vrede en vrijheid zijn alles behalve vanzelfsprekend. De democratie is een kostbaar maar kwetsbaar bezit en vrijheid is het belangrijkste uitgangspunt van de rechten van de mens. Daarbij komt dat anno 2019 een substantieel aantal van onze landgenoten van buiten ons land afkomstig zijn. Mondiaal gezien met de vele spanningen/oorlogen in diverse landen is er alle reden om onze vrijheid te vieren. De viering van onze vrijheid bevordert ook de saamhorigheid in ons land. Om de viering van Bevrijdingsdag daadwerkelijk extra kleur, vorm en inhoud te geven is het ook van belang om na zoveel jaren de discussie over de 5e mei als Bevrijdingsdag eindelijk eens aan te wijzen als vrije dag.

De bevrijding in 1945 van de Duitse en Japanse bezetter is voor het eerst gevierd op 31 augustus 1945, toen nog Koninginnedag. Koningin Wilhelmina wilde dit feest echter niet op haar verjaardag en daarop kwam 5 mei in beeld. In 1990 werd de datum van 5 mei uitgeroepen tot een nationale feestdag. Eén en ander betekent echter niet dat 5 mei automatisch een vrije dag is. De Nederlandse regering heeft bepaald dat werknemers en werkgevers zelf een regeling moeten treffen. Werknemers in het bedrijfsleven hebben op 5 mei een vrije dag als dit in de cao is afgesproken. Als dit niet is afgesproken of als de bedrijfstak geen cao heeft, beslist de werkgever over wel of geen betaald vrij. Personeel in (rijks)overheidsdienst heeft, voor zover dit in de cao is opgenomen en de dienst het toelaat, op 5 mei een vrije dag. Semi-overheden volgen dit voorbeeld zoveel mogelijk. In de afgelopen jaren is al vaker gesproken/gediscussieerd (o.a. op petities.nl) om 5 mei aan te wijzen als een nationale feestdag.

De gedachte om 5 mei als vrije dag aan te merken sluit naadloos aan bij het landelijk verkiezingsprogramma 2017 van het CDA, waar in het onderdeel "Waarden en traditie" gevraagd wordt om respect en saamhorigheid weer de norm te laten zijn en gemeenschapszin aan te merken als een belangrijke waarde. Bij dit onderdeel stonden actiepunten vermeld als het Wilhelmus en de sociale dienstplicht.

Het CDA Partijcongres op 9 november bijeen te Maarssen/Utrecht

A. Constateert dat:

1. Bij Koninklijk Besluit Bevrijdingsdag op 24 september 1990 is uitgeroepen tot een nationale feestdag.
2. Vrije dagen dienen te worden geregeld in collectieve arbeidsovereenkomsten.
3. Voor veel Nederlanders geldt dat zij om de vijf jaar Bevrijdingsdag als betaalde vrije dag genieten.

B. Overweegt dat:

1. Nederland op 5 mei 2020 het heugelijke jubileum van 75 jaar bevrijding viert.
2. Het stilstaan bij onze hard bevochten vrijheid bijdraagt aan nationale saamhorigheid.
3. In tijden van verdergaande individualisering collectieve ervaringen hard nodig zijn.

C. Spreekt uit dat:

1. In overleg met sociale partners te komen tot een jaarlijks collectief vrije en betaalde Bevrijdingsdag.
2. Dit streven op te nemen in het komende verkiezingsprogramma en als partij daarnaar te handelen.

En gaat over tot de orde van de dag

Preadvies DB:

Overnemen

Het 1^e gedachtestreepje is ondersteuning van de motie-Snellers c.s. die de CDA-fractie mede heeft ingediend bij de begroting Algemene Zaken, waarvan het dictum luidt:

“spreekt als haar mening uit dat het wenselijk is dat 5 mei voor zo veel mogelijk mensen een vrije dag wordt”.

Dit onderdeel kan daarmee worden meegenomen voor het komende verkiezingsprogramma

2. Resolutie: klimaatakkoord-elektriciteit

Resolutie ingediend door: Bosch c.s.

R. Bosch, F. Hartman, H. Rood, M. Vogelaar, T. Shmitz, A.H. van Krieken, A. van Krieken-Rasker, R. Papec-Koedoot, M. Menheere-vd Meijs, P. Viallé, H. vd Goes, T. Gribau, R. Fraanje, S. Fraanje-de Jong, N. Hacket, P. Duijndam, P. Pex, D. Visser, E. Schoustra, J. Bosma, M. Monkou, J.A.M. Broer-van Leeuwen, J. Cornelissen, H. Selles, A.A. Lutter, A. Mohamed, R.M. Barones Van Pallandt-Reichling, H.R. Sizoo, D. van Vliet.

Het CDA Partijcongres op 9 november bijeen te Maarssen/Utrecht

A. Constateert dat:

- Nederland zich heeft gecommitteerd aan het akkoord van het Parijs van 2015, waarbij lidstaten zich verplichten nationale klimaatplannen op te stellen om zo gezamenlijk de opwarming van de aarde tot maximaal 2 graden beperken t.o.v. het pre-industriële tijdperk, met streven de opwarming tot 1,5 graad te beperken door uitstoot CO₂ drastisch terug te brengen;
- er een nationaal concept Klimaatakkoord ter tafel ligt, waarbij hoofddoelstelling is de Nederlandse CO₂ uitstoot in 2030 met 49% te beperken door onder meer van de fossiele brandstof gas voor de leef/werkomgeving en voor auto's van de fossiele brandstoffen benzine/diesel, over te stappen op elektriciteit;
- in het Klimaatakkoord wordt gesteld dat bedrijven die voorlopers zijn beloond worden en achterblijvers bestraft worden;
- volgens akkoord zeggenschap bij burgerparticipatie een kernbegrip is;
- in plannen er ondersteuning bij overgang naar gasloze wijken wordt voorzien, evenals fiscale voordelen bij overgang op elektrische auto's;
- in Klimaatakkoord wordt verder gesteld dat als er een tekort aan elektriciteit zou ontstaan door gebrek aan zon of wind, deze dan geïmporteerd kan worden .

B. Overweegt dat:

- vooralsnog slechts ca. 8 + % van de Nederlandse energie duurzaam wordt opgewekt;
- 1 Kwh gas staat voor 0,215kg CO₂ uitstoot en dat, op dit moment, het opwekken van 1 Kwh stroom resulteert in een uitstoot van 0,649kg CO₂, ofwel drie maal zo hoog;
- dat ook in buurlanden door overstap op elektriciteit op termijn tekorten dreigen te ontstaan
- beschikbaarheid van duurzame energie voor import niet gegarandeerd is;
- dat het elektriciteitstransportnetwerk op kortere termijn onvoldoende transportcapaciteit zal hebben.

C. Spreekt uit dat

- nu vooralsnog elektriciteit, afhankelijk van hoe opgewekt, veel meer CO₂ produceert dan gas een overgang van gas op elektriciteit hand in hand dient te gaan met de beschikbaarheid van duurzaam opgewekte elektriciteit ;
- dat capaciteitsproblemen bij transport netwerken met prioriteit aangepakt dienen te worden;
- geïmporteerde energie zo snel mogelijk altijd gegarandeerd duurzaam moet zijn;
- het CDA in Europa pleit voor een hoger aandeel hernieuwbare energie, zodat ook de eventuele import snel duurzamer wordt.

En gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies DB:

Overnemen

De CDA Tweede Kamerfractie deelt de overtuiging en inzet van de resolutie. Voor de woordvoerder klimaat en energie van de CDA Tweede Kamerfractie zijn het oplossen van de problemen rond de beschikbaarheid van netcapaciteit en een grotere inzet op hernieuwbare energie in de Europese Unie en in Nederland door onder andere meer zonne-energie op daken een belangrijke prioriteit.

3. Resolutie: Woningnood

Resolutie ingediend door: CDA Basisgroep Sociale Zekerheid en CDA-leden

C.J.F. Visser, D.A.W. Mast, N.H.M. van Jaarsveld, A.L.J. Flapper, H.E.A. Gerris, A.J.A. Teunissen-Geven, D. Ernst, L.J.P. Akkermans, L. Verspui, R.J.B.Peters, G.J. Borreman, L.H.W.J. Schuurmans, P. van der Wilden, L. d'Arnault, J. Bakker-Klein, G. Rebel, H.J. van de Streek, T.J. Blankesteyn, L.C.M. Dekker, W.M.J. Baur, J. Baarda, W. Kamphuis, W.A.M. van Rijn, D. J. Huntelaar A. Bruggeman, J. Eerbeek, C.G. de Kok, B. Bergkamp, A.J. Reumkens, T. van der Hoeven, F. Mosk, C.E. van Duijvenboden, I.Sj. Plas, K. Rabbers, A.Noordermeer, T.P.M. Kloet, A.M.A. Jonkhout, H.M.M. Peil, L.J. de Vré, T. Breimer, C.J.A.Wessels, A. Jansen, W.T.E. Noorda-Ritzema, T.W.M de Hoog - van Tiel, T. Doornhof-Molenaar, H.C. van Olden, M.J.H. Janssen, ir. J.L.M. Smolenaars, B. Zegeren, C.J.M. van der Stappen, Sj.H. Scheenstra, H.J. Sikkenga, P.Viallé, CDA Midden-Drenthe, R.W. Hovel.

Het CDA-Partijcongres, op zaterdag 9 november 2019 bijeen in *De Fabrique* te Maarssen, Utrecht,

A. Constateert dat:

- De wachtlijsten in de sociale huursector op veel plaatsen te lang is.
- Woningzoekenden vaak heel lang moeten wachten op huurwoningen, waarbij wachttijden voorkomen tot negen jaar (RIGO Rapport “Stand van de woonruimteverdeling Wachttijden en verdeling in de praktijk”).
- Dit al een aantal jaren het geval is.
- De verhuurdersheffing er mede voor zorgt dat de woningbouwcorporaties te weinig geld over houden om een voldoende aantal sociale huurwoningen te bouwen.
- Procedures bij verdichtingsbouw in stads- en dorpscentra lang duren.
- Mensen met een minimuminkomen daarom weinig kans hebben op een sociale huurwoning
- Bij gebrek aan betaalbare huurwoningen er veel mensen zijn met een laag inkomen die nu aangewezen zijn op huurwoningen boven de € 720,- huur per maand waardoor ze niet voor Huurtoeslag in aanmerking komen.

B. Overweegt dat:

- Er meer betaalbare huurwoningen moeten komen.
- Dit moet zorgen voor een voldoende grote woningvoorraad.

C. Spreekt uit dat:

- Er meer betaalbare huurwoningen beschikbaar moeten komen voor de lagere inkomensgroepen.
- De verhuurdersheffing op termijn geheel moet worden afgeschaft, zodat de woningbouwcorporaties meer financiële ruimte krijgen voor nieuwbouw en vernieuwbouw.

- Er werk moet worden gemaakt van de verbouwing of vervanging van bedrijfsgebouwen en kantoren.
- De woningvoorraad evenwichtiger moet worden samengesteld, zodat mensen met lage inkomens niet aangewezen zullen zijn op woningen die voor hen te duur zijn. Dit moet bij de Prestatieafspraken tussen gemeente, corporaties en huurders worden vastgelegd.
- Het wenselijk is dat er geen sociale huurwoningen meer verkocht worden zonder dat er wordt teruggebouwd en de CDA-fracties bij gemeenten, provincies en rijk worden opgeroepen daarop toe te zien.

En gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies DB:

Overnemen

4. Resolutie: Woonlasten

Resolutie ingediend door: CDA Basisgroep Sociale zekerheid en CDA-leden

C.J.F. Visser, D.A.W. Mast, N.H.M. van Jaarsveld, A.L.J. Flapper, H.E.A. Gerris, A.J.A. Teunissen-Geven, D. Ernten, L.J.P. Akkermans, R.J.B.Peters, G.J. Borreman, L.H.W.J. Schuurmans, P. van der Wilden, L. d'Arnault, J. Bakker-Klein, G. Rebel, H.J. van de Streek, L.C.M. Dekker, W.M.J. Baur, J. Baarda, W.A.M. van Rijn, D. J. Huntelaar, A. Bruggeman, J. Eerbeek, C.G. de Kok, B. Bergkamp, A.J. Reumkens, T. van der Hoeven, F. Mosk, C.E. van Duijvenboden, I.Sj. Plas, K. Rabbers, A. Noordermeer, T.P.M. Kloet, A.M.A. Jonkhout, H.M.M. Peil, L.J. de Vré, C.J.A.Wessels, A. Jansen, W.T.E. Noorda-Ritzema, T.W.M de Hoog - van Tiel, H.C. van Olden, M.J.H. Janssen, ir. J.L.M. Smolenaars, B. Zegeren, C.J.M. van der Stappen, Sj.H. Scheenstra, H.J. Sikkenga, P. Viallé, CDA Midden-Drenthe, R.W. Hovel.

Het CDA-Partijcongres, op zaterdag negen november 2019 bijeen in *De Fabrique* te Maarsse, Utrecht,

A. Constateert dat:

- ◆ Over een reeks van jaren zijn de woonlasten fors gestegen, en met name de huren
- ◆ Hiervan zijn o.a. de laagste inkomens de dupe.
- ◆ De ontwikkeling van de huurtoeslag blijft achter bij de stijging van de huren.
- ◆ De laagste inkomens kunnen steeds minder van het inkomen vrij besteden.
- ◆ Uit recent onderzoek is gebleken dat 25% van de huurders nauwelijks rond kan komen.
- ◆ Bij gebrek aan goedkope huurwoningen zijn veel minima aangewezen op huur-woningen die voor hen onbetaalbaar zijn.

B. Overweegt dat:

- ◆ Vanwege de geconstateerde feiten en de sociale opdracht van het CDA moet opgekomen worden voor de inkomenspositie van de laagste inkomens die sterk onder druk staat door de woonlasten

C. Spreekt uit dat:

- ◆ De woonlasten van de laagste inkomens moeten omlaag door verhoging van de huurtoeslag of het bevriezen van de huren of beide.

En gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies DB:

Niet Overnemen

Het bestuur en de fractie onderkennen de problematiek. De problematiek van de woonlasten van de laagste inkomensgroepen verdient zeker blijvende aandacht van de TK-fractie, maar dit vraagt een bredere aanpak dan alleen de hoogte van de huur en de huurtoeslag, bijv. ook in de fiscaliteit en de armoedebestrijding.

5. Resolutie: luchthaven voor de kust

Resolutie ingediend door: CDA Veendam-Wildervank

Het CDA Partijcongres op 9 november 2019 te Utrecht,

A. Constateert dat:

- 17 september 1998 het CDA de keuze maakte voor een tweede luchthaven voor de kust
- Nu zijn er ca. 540.000 vliegbewegingen op Schiphol. Met veel overlast voor de omgeving van Schiphol.
- Schiphol wil dat het vliegverkeer groeit, waar stopt het?
- Het veel tijd vraagt voor een luchthaven voor de kust gerealiseerd kan zijn.

B. Overweegt dat:

- Het nu tijd is om de mogelijkheden van een luchthaven voor de kust te onderzoeken.
- Het jaren vraagt van onderzoek, voorbereiding en realisatie, wachten kost geld.
- Het de kustlijn meer weerstand biedt tegen het (stijgende) zeewater.
- Het minder druk geeft op toenemend vliegverkeer op vele plaatsen.
- De toenemende plaatsing van windmolens op zee kan de realisatie belemmeren.

C. Spreekt uit dat:

- Het CDA niet te lang moet wachten met instemming voor onderzoek naar realisatie van een luchthaven voor de kust. Inzichtelijk gemaakt wordt met welke partijen het onderzoek kan worden uitgevoerd, de Luchtvaartnota is van belang bij de invulling.
- Bij het vervolgonderzoek wordt gekeken naar een totale verhuizing van de start en Landingsbanen van Schiphol naar een eiland voor de kust.
- In de luchtvaartnota wordt ook gekeken naar de lange termijn voor de taken van de vliegvelden in Nederland.

En gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies DB:

Gewijzigd overnemen

De eerste spreekt uit aanpassen naar: Het CDA is in principe geen tegenstander van een vervolgonderzoek, mits belanghebbende bereid zijn om hieraan mee te betalen en aan de hand van de Luchtvaartnota de afweging wordt gemaakt dat dit een richting is die we op willen. De fractie staat open voor oplossingen die de hinder van de luchtvaart verminderen. Er zijn een aantal enthousiaste pleitbezorgers voor een luchthaven in zee, zoals VNO-NCW en Schiphol. Het CDA vindt het daarom ook niet meer dan redelijk om van deze belanghebbenden een bijdrage te vragen aan een vervolgonderzoek, zodat die niet allemaal door rijksoverheid gedragen hoeven worden. Eerder heeft het CDA al wel ingestemd met een onderzoek naar een luchthaven in zee in de vorm van een quickscan. De quickscan en ook een rondetafelgesprek in de Tweede Kamer lieten zien dat er nog vele haken en ogen zitten

aan een luchthaven in zeer. Zo liggen de kosten tussen de 33 en 46 mld euro. Ook kan een dergelijk project pas rendabel zijn als Schiphol doorgroeit naar 1 miljoen vliegbewegingen. Dat is een verdubbeling van het aantal huidige vliegbewegingen, met ook gevolgen voor klimaat. Verder zijn er effecten op de scheepvaart, visserij en de ruimte voor windparken op zee. Ook wordt overlast verplaatst naar kustregio's en kost een vervolgonderzoek naar schatting 40 miljoen euro. Om deze redenen wil de fractie enige terughoudendheid betrachten. We zijn niet tegen een vervolgonderzoek, zodat alle voor- en nadelen nog eens goed in kaart worden gebracht. Maar dan moeten belanghebbenden wel meebetalen en stellen we voor de resolutie aldus te wijzigen.

6. Resolutie: Uitbreiding luchtvaart in de wacht

Resolutie ingediend door: Spaans c.s.

A. Spaans, BGJH Rutten, E.S.M Steenberg, F. Ensink, A.M.E. van der Horst, AH Oortgiesen, K.D. van der Toorn, H. Kremer, A. Westerholt, J. Nabers, J.D. van der Borg, M. R. Blom, ir. P.C.F. de Witte, B. M. Hendriks, E. van der Horst, H. Keizer, D. Jonker, J. den Ouden, J. Piksen, H.T.J. Kamphuis, S.Hofstra, G. Vinke, G.J. Nabers, F.B. Kersjes-Holweg, K. Verweij –Jansen, J.L.Kampman, ACM Mak-van Petersen, W. Massier, J. Lammers, J. Veerman, J.E. van Duinen, E.Ruitenber, G.J.H. Dijk, P.P. Slot, R. Zijlstra, W.P. Duitman, A.Vroon, J.F. van de Poll, JEI van Heun-Metscher, E.J. van de Wetering, H. van den Berg, S. Faal-Takak, K.F. Leegsma, G. de Groot-Meuwissen, L.M.A. Mak, A.J. Ramerman, W. Prinsse, J. Schiphorst-Kijk in de Vegte, R.H. Kouwen, E.A.M. van Helden-van der Meer, D. Laarman, W.A.H. Kemper, D.G.C. Vliegenthart-Goedhart, H. Remmerts, L. Jacobs, J. Vorderman, A. Boukes, K. Evenboer-Meekhof, J. Duenk, L. Elfers.

Het CDA Partijcongres op 9 november 2019 te Utrecht,

A. Constateert dat:

- Een geldige ontheffing van de Natuurbeschermingswet ontbreekt in de Luchtruimherziening.
- De commissie Remkes eind 2019 komt met nadere adviezen over de stikstofproblematiek voor de luchtvaart. Dit advies kan verstrekkende gevolgen hebben voor het plan-MER proces.
- Rentmeesterschap 1 van de 4 uitgangspunten is van het CDA. Dat betekent dat we de zorg hebben voor natuur en leefomgeving voor de generaties na ons.
- Dat waar van boeren grote offers worden gevraagd met betrekking tot inkrimping het niet - uitlegbaar is dat de luchtvaart in Nederland gestimuleerd wordt in uitbreiding.
- Ook de woningmarkt en de bouwsector enorm hard geraakt wordt door de huidige stikstofproblematiek.
- De stikstofproblematiek alle sectoren raakt, waarin ook de luchtvaart haar verantwoordelijkheid dient te nemen.

B. Overweegt dat:

- Gezien de onzekerheden die de vraagstukken over de stikstofproblematiek en CO2 uitstoot op dit moment oproepen, uitbreiding van luchtvaart op dit moment ongepast is.
- We als CDA geheel in de geest van het rentmeesterschap verder kijken dan ons eigen belang en onze eigen tijd. We dan ook de negatieve gevolgen van de luchtvaartgroei voor natuur en leefomgeving in balans dienen te bezien én te brengen met het dienen van het economisch belang.

C. Roept de Tweede Kamerfractie op:

- Om alvorens men in de toekomst over wil gaan tot besluitvorming over uitbreiding van luchtvaart allereerst de volgende benodigde gegevens, welke invloed hebben op het milieu en onze leefomgeving, bekend moeten zijn:
 1. Het vervolgadvis van de commissie Remkes over de relatie stikstof en luchtvaart
 2. Het effect van stikstof metingen boven de 3.000 voet
 3. Geldige ontheffingen van de Natuurbeschermingswet.

En gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies DB:

Overnemen

Het belang wordt ingezien dat het vervolgadvis van de commissie Remkes over de relatie stikstof en luchtvaart, het effect van stikstof metingen boven de 3.000 voet en de reactie van het ministerie LNV op de handhavingsverzoeken betreft de natuurbeschermingswet bekend moeten zijn voordat verdere definitieve besluitvorming volgt door kabinet over mogelijke uitbreiding van de luchtvaart. Met dien verstande dat de ingezette tussenstappen naar een besluit toe in deze periode mogelijk blijven en mogelijkheden voor maatwerk bespreekbaar dienen te zijn indien het LNV niet zou lukken om over alle handhavingsverzoeken tegelijk te reageren

7. Resolutie: Pensioenstelsel

Resolutie ingediend door: CDA Senioren Zuid- Holland platform c.s.

P. Pex, R. van Leersum, T. Schmitz, H. Rood, M. Vogelaar, E. Schoustra, R. Fraanjer, A.H. van Krieken, A. van Krieken - Rasker, N. Haket, P.C.M. Duijndam, P. Vialle, M. Menheere -v.d. Meijs, H.J. van der Goes, T. Gribnau, R. Bosch, D. Visser, B.J. van Geuns, H.M. Davids, B. Ruizeveld de Winter, J. Bosma, C. van der Meer, M.A.P. Verwijmeren, D. v.d. Vliet, L. La Rivière, W.A.L. de Winter, R.M. Barones van Pallandt -Reichling, A.B. Volkers, H. Flapper, M. Monkau, J.A.M. Boer-van Leeuwen, W. Kool -Post, C.J. van Wijk, G. Dijkstra, J.W.M. van der Goes-Zuidgeest, J. Cornelissen, H. Sizoo, J. Pluimgraaff-Hoek .

Het CDA Partijcongres op 9 november 2019 bijeen te Maarssen,

A. Constateert dat:

- De bezorgdheid van veel jonge en gepensioneerde leden van het CDA over hun pensioen sterk is toegenomen nu door de extreem lage dekkingpercentages van een aantal pensioenfondsen op korte termijn kortingen dreigen van de pensioenen, waardoor de jongeren sterk worden gehinderd in de opbouw van hun pensioen en de ouderen direct worden geconfronteerd met een lagere uitkering, terwijl het tijdperk van niet-indexeren voor zowel gepensioneerden en niet-gepensioneerden maar voortduurt;
- De oorzaak van de lage dekkingpercentages is niet alleen gelegen in een slechter beleggings-rendement van de pensioen-fondsen, maar vooral door de in Nederland bestaande rekenregels voor pensioenen, die in de huidige situatie van langdurige internationaal optredende lage (soms zelfs negatieve) rente op obligaties en liquiditeiten niet leiden tot zekerheid van beloofde uitkeringen;
- De pensioenproblematiek derhalve niet alleen een verantwoordelijkheid van pensioenfondsen en sociale partners is, maar vooral ook van de Nederlandse regering vanwege genoemde regelgeving.

B. Overweegt dat:

- De beoogde herziening van het pensioenstelsel kennelijk op korte termijn geen oplossing kan bieden, hoewel dat wel in het vooruitzicht is gesteld;
- Indien op langere termijn verbetering wordt gerealiseerd de huidige gepensioneerden en vooral de oudste onder hen, daarvan nimmer zullen kunnen profiteren;
- Oud en jong samen belang hebben bij het herzien van de rekenrente.

C. Spreekt uit dat:

- Het voor de betaalbare pensioen opbouw voor jongeren en voor een rechtvaardige uitkering van pensioenen voor senioren van groot belang is te werken aan een verbetering van het pensioenstelsel.
- Het CDA alles op alles moet zetten om onnodige kortingen op de pensioenen in 2020 en 2021 te voorkomen.
- Tot de uitwerking van het pensioenakkoord gereed is, het CDA nog dit jaar naar

mogelijkheden zal zoeken om kortingen op basis van de huidige rekenregels en stelsel te voorkomen.

- Het CDA ook in het komend jaar de mogelijkheid zal onderzoeken om een nieuwe prudente rekenrente methodiek vast te stellen, die goed past in de oorspronkelijke gedachte van marktwaardering van de verplichtingen en ook meer rekening houdt met de werkelijke rendementen in de uitkeringsfase;

En gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies DB:

Overnemen

8. Resolutie: Voorkom kortingen op pensioenen en houdt pensioenopbouw betaalbaar voor jongeren

Resolutie ingediend door: CDA Voorst

Resolutie wordt ondersteund door: CDA Gelderland, CDA Apeldoorn en CDA Limburg

Het CDA Partijcongres op 9 november 2019 te Utrecht,

A. Constateert dat:

1. De rekenmethodiek van het Financieel Toetsingskader (nFTK) gegeven het huidige monetaire beleid van de ECB leidt tot een wel erg conservatieve waardering van de pensioenverplichtingen;
2. Er voor miljoenen mensen in Nederland een korting van hun pensioen dreigt;
3. Dezelfde rekenmethodiek voor de verplichtingen volgens het Pensioenakkoord wordt toegepast voor de premie en vanaf 2021 leidt tot forse premieverhogingen.

B. Overweegt dat:

1. Kapitaalgedekte pensioenen onlosmakelijk zijn verbonden met de verwachting dat een positief reëel rendement op ingelegde premie en vermogen wordt behaald;
2. Nederlandse pensioenfondsen in het verleden ruim voldoende (reëel) rendement hebben behaald om een hogere rekenrente te rechtvaardigen;
3. Bij de huidige vermogensposities een lager rendement volstaat om aan de ambities van *alle* deelnemers te voldoen;
4. Nederland de wettelijke mogelijkheden heeft om de rekenrente voor pensioenverplichtingen zelf vast te stellen op basis van verwachte rendementen;
5. De dreigende korting van de pensioenen ongewenst en onnodig is;
6. De uitwerking van het Pensioenakkoord dienstbaar hoort te zijn aan de pensioenambities van sociale partners (ook inzake collectiviteit en solidariteit).

C. Spreekt uit dat

1. Het voor de betaalbare pensioen opbouw voor jongeren en voor een rechtvaardige uitkering van pensioenen voor senioren van groot belang is te werken aan een verbetering van het pensioenstelsel.
2. Het CDA alles op alles moet zetten om onnodige kortingen op de pensioenen in 2020 en 2021 te voorkomen
3. Tot de uitwerking van het pensioenakkoord gereed is, het CDA nog dit jaar naar mogelijkheden zal zoeken om kortingen op basis van de huidige rekenregels en stelsel te voorkomen.
4. Het CDA ook in het komend jaar de mogelijkheid zal onderzoeken om een nieuwe prudente rekenrente methodiek voor premie en verplichtingen vast te stellen, die goed past in de oorspronkelijke gedachte van marktwaardering van de verplichtingen en ook meer rekening houdt met de prudent vastgestelde te verwachten rendementen in de uitkeringsfase.

En gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies DB: Overnemen

9. Resolutie: Een stabiel Gemeentefonds

Resolutie ingediend door: CDA Zuid-Holland

Het CDA Partijcongres op 9 november te Utrecht

Constaateert dat:

- De voeding van het gemeente- en provinciefonds gekoppeld is aan de hoogte van de rijksuitgaven;
- De rijksuitgaven onder leiding van de minister van financiën goed op orde zijn en ook moeten blijven;
- Minder uitgaven op rijksniveau niet per definitie negatief zijn voor Nederland;
- Minder uitgaven op rijksniveau automatisch leiden tot verlaging van het gemeente- en provinciefonds;
- Gemeenten en provincies voor een groot gedeelte afhankelijk zijn van financiering uit gemeente- en provinciefonds.

Overweegt dat:

- Minder uitgaven door het rijk automatisch leidt tot een bezuinigingsopgaaf bij gemeenten en provincies;
- Gemeenten en provincies gebaat zijn bij een voorspelbaar en stabiel financieel beleid en meerjarige zekerheid over de inkomsten uit het gemeente- en provinciefonds hier aan bijdraagt;
- Dit nu niet gegarandeerd is door de koppeling tussen gemeente- en provinciefonds en de rijksuitgaven
- Deze koppeling leidt tot grote fluctuaties in beschikbare middelen voor gemeenten en provincies;
- Dit leidt tot onzekerheid en minder effectief gemeentelijk en provinciaal opereren, en gerichtheid op korte termijn en ad hoc beleid; het ene jaar bezuinigen, het andere jaar juist geld over;
- Voor stabiliteit en rust in Nederland dit onwenselijk is.

Spreekt uit dat:

De fractie van de Tweede Kamer van het CDA zich inspant voor een aanpassing van het gemeente- en provinciefonds. Met als doel:

- Meerjarige zekerheden voor decentrale overheden
- Voorkomen van grote pieken en dalen
- Een loskoppeling van de rijksuitgaven
- En een vergroting van de stabiliteit en voorspelbaarheid

Preadvies DB:

Overnemen

De resolutie is in lijn met een motie van (o.a.) CU en CDA, waarin het kabinet is opgeroepen om samen met de VNG tot een oplossing voor de genoemde problematiek te komen. De uitkomsten hiervan zullen, volgens de oproep in de motie, eind van dit jaar verwacht worden. Het is aan alle CDA'ers, landelijk en actief in gemeenten, provincies, waterschappen en organisaties als VNG om hier samen aan een oplossing te werken.

10. Resolutie: Gemeentefonds

Resolutie ingediend door: CDA Hellendoorn

Het CDA Partijcongres op 9 november 2019 bijeen te Utrecht,

A. Constateert dat:

- veel gemeenten de uitgaven in het sociaal domein niet kunnen financieren uit de rijksbijdrage;
- de bijdragen uit het gemeentefonds zijn afgenomen door lagere Rijksuitgaven;
- gemeenten begrotingen voor 2020 sluitend maken door forse bezuinigingen op maatschappelijke voorzieningen en extra belastingverhogingen.

B. Overweegt dat:

- gemeenten door onvoldoende middelen niet hun bijdrage kunnen leveren aan het klimaatakkoord en de energietransitie;
- onderzoeken naar bekostiging Wmo en Jeugdzorg pas op zijn vroegst in het najaar van 2020 een eerste beeld gaan geven;
- inwoners en bedrijven nu de maatschappelijke lasten ervaren en er nu aanvullende maatregelen nodig zijn;
- in 2018 het Rijk € 11 mld. als batig saldo heeft geboekt.

C. Spreekt uit dat

1. het CDA zich inzet voor passende financiële afspraken tussen Rijk en gemeenten zodat gemeenten al hun taken op een verantwoorde wijze kunnen uitvoeren, inclusief nieuwe maatschappelijke opgaven.
2. vertegenwoordigers van het CDA in het kabinet, Eerste en Tweede Kamer zich actief inzetten voor verbetering van de financiële positie van gemeenten, oa. door in 2019 nog een bedrag van € 600 mln. toe te voegen aan het gemeentefonds

En gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies DB:

Gewijzigd overnemen

De financiële positie van gemeenten heeft de aanhoudende zorg van de CDA-fractie. Het achterblijvende accres vanwege achterlopende uitgaven van het Rijk is een onvoorzien probleem voor gemeenten, waar een adequate oplossing voor moet komen. De resolutie van het CDA Zuid-Holland over een stabiel gemeente- en provinciefonds biedt goede handvatten voor de lange termijn. De problematiek in de resolutie van Hellendoorn richt zich ook op de korte termijn. De fractie staat sympathiek tegenover het voorstel. De resolutie in huidige vorm is echter niet het volledige antwoord op de problemen die voor liggen. Het

probleem voor gemeenten is dat de financiële verwachtingen die door het Rijk zijn gewekt, nog niet worden waargemaakt. Daartoe is het belangrijk dat ook de VNG en IPO bereid moeten zijn om alle mogelijke oplossingen die de financiële problemen op korte termijn kunnen verlichten een kans geven.

De CDA-fractie wil niet dat vanwege doorgeschoven rijksuitgaven, gemeenten in financiële problemen komen. Deze ongewenste consequentie wil het CDA corrigeren, door de verwachte groei van het accres alsnog voor gemeenten en provincies beschikbaar te stellen. En dit op een zo kort mogelijke termijn.

Voorgesteld wordt de volgende wijziging van de 2e uitspraak in het dictum:

- vertegenwoordigers van het CDA in gemeenten, kabinet en Kamer zich actief blijven inzetten voor verbetering van de financiële positie van gemeenten,
- daarbij geen onderwerpen taboe verklaren,
- de ongewenste consequenties voor het accres van de doorgeschoven rijksuitgaven zo spoedig mogelijk te corrigeren.

11. Resolutie: Afvalstoffenbelasting

Resolutie ingediend door: CDA Zuid-Holland

Het CDA Partijcongres op 9 november te Maarssen

Constaateert dat:

- De landelijke afvalstoffenbelasting (op het verwerken van restafval) bij wijze van klimaatmaatregel op 1 januari 2019 is verhoogd met 139%, van €13,21 per 1.000 kg naar €32,12 per 1.000kg;
- Afvalverwerkers deze kostenverhoging doorberekenen aan de gemeenten waarvoor zij diensten verrichten;
- Gemeenten vaak genoodzaakt zijn deze stijgende kosten (deels) door te berekenen aan hun inwoners middels gemeentelijke afvalstoffenheffing;
- De gemiddelde gemeentelijke afvalstoffenheffing in Nederland met ruim 5% is gestegen in 2019;
- De gemeentelijke afvalstoffenheffing in 2019 in vele gemeenten met meer dan 10% gestegen is¹ en andere gemeenten al hebben aangegeven voornemens te zijn de gemeentelijke afvalstoffenheffing in 2020 (wederom) aanzienlijk te verhogen²;
- De verhogingen van de gemeentelijke afvalstoffenheffing voor een zeer significant deel is gerelateerd aan de verhoging van de landelijke afvalstoffenbelasting;
- Geïmporteerd afval vrijgesteld is van de landelijke afvalstoffenbelasting;
- De afvalverwerkingsmarkt op het moment oververhit is geraakt, mede door de voorgenoemde vrijstelling op afval uit het buitenland en de problemen bij het Amsterdamse AEB; deze marktomstandigheden leiden tot nog hogere verwerkingskosten voor gemeenten;
- De huidige regelgeving tot hogere kosten leidt voor gemeenten en diens inwoners, zonder dat afvalscheiden een significante beloning oplevert;

Overweegt dat:

- De verhoging van de landelijke afvalstoffenbelasting in veel gemeenten deels of geheel wordt doorberekend aan miljoenen huishoudens;
- Het van belang is draagvlak te bewaken bij het nemen van klimaatmaatregelen;
- Bij een circulaire economie hoort dat met afval wordt omgegaan als zijnde een grondstof;
- De transitie naar een circulaire economie een gedragsverandering van Nederlanders vraagt, die moet worden aangemoedigd door de overheid;

¹ In onder andere Leeuwarden, Zeist, Amsterdam, Houten, Krimpenerwaard, Tilburg, Oosterhout, Noordenveld, Haarlem, Nijmegen, Zutphen, Midden-Drenthe, Lopik, Oude IJsselstreek, Simpelveld, Urk, Venlo, Gorinchem, Kerkrade, Oldebroek en Cuijk

² Waaronder Lochem, Gouda, Tiel, Krimpenerwaard, Zeist, Noordoostpolder, Loon op Zand, Maassluis, Midden-Delfland, Steenbergen, Zuidplas, Stichtse Vecht, Bronckhorst, Diemen, Meppel, Rijswijk, Dalfsen, Oegstgeest, Oss, Halderberge, Voorst, Heemstede en Sittard-Geleen

- Een gedragsverandering nodig is waarbij afval beter wordt gescheiden, maar onder de huidige regelgeving amper wordt beloond;

Spreekt uit dat:

- De lastenverzwaring door stijgende afvalkosten voor veel huishoudens excessief is;
- Bewuste omgang met afval beloond dient te worden;
- Roept de CDA-fractie op versnelt stappen te zetten voor een transitie richting een circulaire economie, waarin afval dient als grondstof;
- En een einde te maken aan de ongelijke behandeling van de verwerking van buitenlands en binnenlands afval, zonder daarbij de kosten af te wentelen op de gemeenten.
- En gemeenten die goede stappen zetten in het vergroenen van de afvalketen stimuleert en faciliteert.

En gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies DB:

Overnemen

Het CDA is voorstander van een circulaire economie en ziet o.a. in het afgesloten Klimaatakkoord dat er goede stappen worden ondernomen om daar te komen. In het regeerakkoord is afgesproken om vervuiling zwaarder te belasten, waaronder afval. In ruil hiervoor zijn de lasten op arbeid verlaagd. In het belastingplan voor 2020 is als maatregel opgenomen dat buitenlands afval zwaarder wordt belast ten behoeve van het CO2 reductiedoel in 2020. Of en hoe de kosten worden doorbelast aan gemeenten, is ook afhankelijk van of er een publieke of private afvalverwerker is en op welke wijze de samenwerking met gemeenten is vastgelegd. De CDA-fractie blijft zoeken naar mogelijkheden om de kosten voor gemeenten (en dus burgers) te beperken en staat daarbij open voor suggesties hoe de circulariteit van onze economie kan worden bevorderd.

12. Resolutie: Ondertiteling van alle Nederlandstalige Tv-programma's

Resolutie ingediend door: Fraanje c.s.

R. Fraanje, CDA Alphen aan den Rijn, CDAS Zuid-Holland, M.S. Fraanje-de Jong, J. Jaspers, Oostdam, R. Breeuwsma, M.R. Verkleij, C.M.A. Krolt, L.M. de Blaij, D. de Blaij, C. Steenskerk, P. v Woerden, K. Slingerland, J. Wijnhurst, M. de Goede, E.F.M. Scholtens, G. Crisson, J. van Gool, R. van Nierop, P. Verkade H. vd Louw, R. Vrugt, P.M.S. de Sais, M. Neijssen, R.E. Bosch, A.H. van Krieken, A. van Krieken-Rasker, N. Haket, P. Duijndam, D. Visser, P. Viallé, M. Menheere, H. vd Goes, T. Gribnau, T. Schmitz, M. Vogelaar, H. Rood, E. Schoustra, R. Papac.

Het CDA Partijcongres bijeen op 9 november bijeen te Utrecht.

Constaateert dat:

- in Nederland ruim 17 miljoen slechthorenden en doven volledig afhankelijk van kwalitatief goede ondertiteling zijn (teletekst 888) om televisieprogramma's te kunnen volgen;
- een grote groep nieuwe Nedendamers de ondertiteling gebruikt om alles beter mee te krijgen en Nederlands te leren;
- ca. vier miljoen mensen regelmatig gebruik maken van ondertiteling;
- voor veel mensen - vooral veel ouderen - ondertiteling essentieel en onmisbaar is voor televisiekijken;
- nog veel Tv-programma's niet, gedeeltelijk of slecht ondertiteld worden;
- dat controle en handhaving door het Commissariaat voor de Media te wensen overlaat;

Overweegt dat:

- het CDA een volkspartij is die streeft naar een inclusieve samenleving waarin iedereen zo goed als mogelijk moet kunnen meedoen;
- het CDA zich vanuit het oogpunt van solidariteit moet inzetten voor de mensen voor wie ondertiteling onmisbaar is om tv te kijken;
- de Nederlandse regering het VN-verdrag inzake de Rechten van Personen met een handicap in 2016 heeft ondertekend waarin is opgenomen dat mensen met een beperking volledig en volwaardig mee moeten kunnen doen in de samenleving³;
- eind vorig jaar de vernieuwde Audio Visuele Media Diensten Richtlijn is aangenomen in het Europees Parlement die in artikel 7 de toegankelijkheid voor personen met een (audiovisuele) handicap aan de orde stelt⁴.

Spreekt uit dat:

³ <https://www.mensenrechten.nl/nl/publicatie/37181>

⁴ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/revision-audiovisual-media-services-directive-avmsd>
<https://www.stichtinghoormij.nl/items/nl-nl/nieuws/voor-iedereen/europese-unie-neemt-nieuwe-richtlijn-voor-toegankelijke-audiovisuele-media-aan>

- de CDA-Tweede Kamerfractie zich gaat inzetten dat alle Nederlandstalige tv-programma's bij de publieke omroep, de commerciële zenders, de promo's, de reclamespots, de regionale omroepen en bij "uitzending gemist" en zeker bij de spotjes van de Rijksoverheid toegankelijk worden gemaakt voor mensen met een audiovisuele beperking.
- de CDA-Tweede Kamerfractie de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media aanspoort dat het Commissariaat voor de Media haar taak als controleur beter gaat uitvoeren.

en gaat over tot de orde van de dag,

Preadvies DB:***Overnemen***

De CDA-fractie zet zich al langer in om programma's voor mensen met een audiovisuele beperking toegankelijker te maken. In 2018 heeft het CDA een voorstel mede ingediend om samen met de doelgroep en de NPO een stappenplan te maken om relevante programma's, zoals nationale evenementen, van de publieke omroep voor mensen met een audiovisuele beperking toegankelijk te maken. De minister heeft aangegeven deze motie uit te voeren en hier worden stap voor stap resultaten op geboekt. Voorbeelden zijn dat het gesprek met de minister-president voortaan ook met een gebarentolk zijn te zien, dat de NOS voortaan een gebarentolk inzet voor de uitzendingen van de twee minuten stilte tijdens Dodenherdenking op 4 mei, was het songfestival dit jaar voor het eerst te zien met een doventolk en signdancers op NPO 1 extra en werd The Passion dit jaar voor het eerst met gebarentolk en audiodescriptie uitgezonden. Bij evenementen als Koningsdag, Prinsjesdag, de intocht van Sinterklaas, de kersttoespraak van de Koning etc. wordt ook een doventolk ingezet. Het CDA-fractie zet zich graag in om waar mogelijk meer Nederlandse tv programma's toegankelijker te maken voor mensen met een audiovisuele beperking.

13. Resolutie: Voorzieningen voor slechthorenden in openbare/publieke gebouwen

Resolutie ingediend door: Fraanje c.s.

R. Fraanje, CDA Alphen aan den Rijn, CDAS Zuid-Holland, M.S. Fraanje-de Jong, H. Kukker, L.M. de Blaij, D. de Blaij, C. Krolt, P. van Woerden, M.R. Verkleij, C. Steenskerk, J. van Gool, J. Wijnhorst, K. Slingerland, G. Crisson, M. de Goede. P. Verkade, R. van Nierop, Y. Scholtens, H. vd Louw, R. Vrugt, P.M.S. de Sain, M. Neijssen, J. Jaspers, R.E. Bosch, A.H. van Krieken. A. van Krieken-Rasker, N. Haket, P. Duijndam, D. Visser, P. Viallé, M. Menheere, H. vd Goes, T. Gribnau, T. Schmitz, M. Vogelaar, H. Rood, E. Schoustra, R. Papac.

Het CDA Partijcongres bijeen op 9 november in Utrecht,

Constaateert dat:

- in Nederland ruim 1,7 miljoen slechthorenden zijn die voor hun maatschappelijke en democratische participatie en functioneren afhankelijk zijn van een goede voorziening voor slechthorenden;
- velen van hen graag een constructieve bijdrage willen leveren als vrijwilliger, lid, bestuurslid of belangstellende van een vereniging of politieke partij, in de gemeenteraad, theater, e.d.;
- in veel openbare publiek toegankelijke gebouwen/gelegenheden geen of slechte voorzieningen voor slechthorenden aanwezig zijn;
- onder slechthorenden veel kennis en ervaring aanwezig is maar dat zij noodgedwongen afhaken omdat communicatie zonder voorziening moeilijk of soms zelfs onmogelijk is.

Overweegt dat:

- het CDA een volkspartij is die streeft naar een inclusieve samenleving waarin iedereen zo goed als mogelijk moet kunnen meedoen;
- het CDA zich vanuit het oogpunt van solidariteit moet inzetten voor de mensen voor wie ondertiteling onmisbaar is om tv te kijken;
- de Nederlandse regering het VN-verdrag inzake de Rechten van Personen met een handicap in 2016 heeft ondertekend waarin is opgenomen dat mensen met een beperking volledig en volwaardig mee moeten kunnen doen in de samenleving⁵;
- eind vorig jaar de vernieuwde Audio Visuele Media Diensten Richtlijn is aangenomen in het Europees Parlement die in artikel 7 de toegankelijkheid voor personen met een (audiovisuele) handicap aan de orde stelt⁶;
- veel gemeenten bezig zijn met de wettelijke plicht om een lokale inclusie agenda op te stellen.

⁵ <https://www.mensenrechten.nl/nl/publicatie/37181>

⁶ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/revision-audiovisual-media-services-directive-avmsd>
<https://www.stichtinghoormij.nl/items/nl-nl/nieuws/voor-iedereen/europese-unie-neemt-nieuwe-richtlijn-voor-toegankelijke-audiovisuele-media-aan>

Spreekt uit dat:

- de CDA-Tweede Kamerfractie, de CDA provinciale statenfracties en alle CDA-gemeenteraadsfracties zich gaan inzetten voor een verplichting van voorzieningen voor slechthorenden (bijv. ringleidingen, schrijftolken of een infraroodsysteem) in alle openbare publiek toegankelijke gebouwen, zoals gemeentehuizen, theaters en dorpshuizen, vergelijkbaar met de verplichte toegankelijkheidseisen voor rolstoelgebruikers;

en gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies DB:

Overnemen

14. Resolutie: Pak criminelen aan met hun eigen winsten

Resolutie ingediend door: Waveren c.s.

S. van Waveren, D. Boomsma, R. Segers-Hoogendoorn, D. Koster, L. Hofman, D. de Groot, A. Frey, S. van Keulen, M. Metaal-Froon, K. Partiman, M. Mooren, T. van Waveren-Valkova, I. Bingol, J. Bronswijk, H. Stellinga, J. Limburg, M. van der Sar, R. van Dooren, C. Weijs, M. Frosi, N. Groot, M. Buenen-Schepens, L. Blommers, B. Kos, R. Gordon

Het CDA Partijcongres op 9 november 2019 te Utrecht,

A. Constateert dat:

1. De georganiseerde criminaliteit steeds brutaler wordt en daarbij helaas ook onschuldige slachtoffers vallen,
2. Deze criminaliteit grote financiële winsten oplevert voor betrokkenen,
3. Er op dit moment ongeveer 2 miljard euro onder 'strafrechtelijk beslag' ligt en dus mogelijk ontnomen kan worden, maar niet ingezet wordt.
4. De inzet van extra agenten uit het coalitieakkoord een eerste stap is, maar nog (lang) niet voldoende om alle knelpunten aan te pakken,

B. Overweegt dat:

1. In de hele keten van gemeente-politie-OM-rechtspraak knelpunten zijn om tot een snelle opsporing en afhandeling van zaken te komen,
2. Ontneming van criminele winsten nog (te) beperkt ingezet wordt, terwijl het juist criminaliteit raakt waar het pijn doet: in het makkelijk verdiende geld.

C. Spreekt uit dat

1. De Kamerfractie en de bewindspersonen worden opgeroepen extra middelen vrij te maken om de georganiseerde criminaliteit (lokaal) aan te pakken,
2. Daartoe ingezet wordt op het benutten van in beslag genomen middelen en die revolverend in te zetten, zodat meer inzet op het in beslag nemen van criminele winsten ook in de toekomst meer capaciteit mogelijk maakt.
3. Daartoe zo nodig wet- en regelgeving aangepast moet worden om in beslagname en ontneming van verdachte bezittingen makkelijker en sneller mogelijk te maken.

En gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies DB:

Overnemen

De aanpak van georganiseerde criminaliteit is een enorme opgave waar wij voorstaan. Al langer heeft het CDA het standpunt dat dit niet enkel kan met het huidige instrumentarium. In het effectiever afpakken van criminele gelden en bezittingen liggen veel kansen. Het is

van belang dat de criminelen gepakt worden waar het ze echt raakt: in de portemonnee. Daarom kan de resolutie over worden genomen, waarbij de roep om extra middelen als een steun in de rug wordt gezien in de oproep van de CDA-fractie om tot een Drugsinterventie-unit te komen.

15. Resolutie: Ondernemers steunen in de strijd tegen ondermijning

Resolutie ingediend door: CDA Zuid-Holland

Het CDA Partijcongres op 9 november te Utrecht

A. Constateert dat:

1. Ondermijning door criminaliteit is een serieuze bedreiging voor Nederland als rechtsstaat, zoals recent de moord op Derk Wiersum nog heeft laten zien.
2. Criminaliteitsbestrijding door opsporingsinstanties terecht grote prioriteit krijgt.
3. Het begint echter aan de voorkant. Allereerst bij degenen die drugs gebruiken of daarvoor een oogje dicht doen. Het is niet onschuldig!
4. Het begint ook bij de vele grote en kleine ondernemers van Nederland. Zij hebben een eigen verantwoordelijkheid om te voorkomen dat de economie en samenleving gekaapt worden.
5. Zij zijn niet de politie, zij zijn wel de 'poortwachters'. Van hen mag worden verwacht dat ze alle transacties onderzoeken en al bij een eerste vermoeden melden.
6. Dit gaat echter niet vanzelf. Nu krijgen ondernemers in die rol te maken met een forse hoeveelheid (extra) regelgeving en toezichtlasten uit meerdere hoeken.

B. Overweegt dat:

1. Ondernemers en hun brancheverenigingen doen al veel meer doen voorheen. Het aantal meldingen loopt echter nog uit de pas bij wat er werkelijk aan de hand is.
2. Het doen van meldingen echter nog veel te tijdrovend, met te weinig concrete terugkoppeling over nut van het doen van meldingen.
3. Bovendien durven vele ondernemers niet altijd te melden tegen bepaalde partijen (en doen dit niet) omdat ze weten dat bekend wordt dat zij hebben gemeld. Dit leidt tot vermijding.
4. De oorzaak daarvan ligt deels in de regels rondom privacy (AVG) en de mede daardoor te beperkte mogelijkheden tot uitwisseling in- en tussen sectoren van al aanwezige data. Dit kan levens kosten en ondernemingen kapot of kopschuw maken.
5. Voor een ander deel heeft het te maken met vertrouwen van de overheid in de ondernemers en hun verenigingen. Nu worden veel ondernemers verplicht tot onderzoek van klanten zonder toegang te hebben tot de minimaal benodigde informatie om vast te stellen of er iets met een klant aan de hand kan zijn (UBO).
6. We zien dat goed georganiseerde ondernemers sneller en effectiever signalen oppakken dan ongeorganiseerden en dat moet beloond worden.

C. Spreekt uit dat:

1. Het congres de fractie oproept om werk te maken van de mogelijkheid voor ondernemers om onderling informatie uit te wisselen over foute klanten, criminele daden en andere potentiële gevaren.
2. Een doorbraak te realiseren in het privacy-drama, duidelijkheid te verschaffen over wat men wel of niet mag doen en meldingen makkelijker te maken.
3. Mits goed geregeld en (via hun verenigingen) georganiseerd, ondernemers het vertrouwen van de overheid moeten krijgen om al het nodige onderzoek naar hun klanten en uiteindelijk belanghebbenden te doen.
4. Om het onmisbare draagvlak te behouden, de capaciteit van politie en Justitie om iets te doen met de signalen van de ondernemers aanwezig moeten zijn. Zodat alle ondernemers ook ervaren dat het zin heeft om actief mee te doen in de strijd tegen ondermijning.
5. Het CDA steunt de ondernemers in hun strijd tegen ondermijning.

En gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies DB:

Overnemen

16. Resolutie: Versterking anti-discriminatievoorzieningen (ADV's)

Resolutie ingediend door: CDA Pride Netwerk

(F. Buijs, C. Borst, M. Rijswijk-Swaalf, D. Kramer Schippers, D. Chafia, M. Min, G. Horst, J. van Dam, M. Stolk, P. Viallé, J. de Graaff, M. Bal, G. Klercq, G. Kaper, R. Zijlstra, C. Selders-Kroezen, E. Harinck, F. Stam, R. Smits, M. Visser, A. Kraijo, D. Gerts, M. Kuipers, H. Bredemeijer, D. de Vries, C. Moerman, N. Oosterom, B. Prins, S. Schouten)

Het CDA Partijcongres op 9 november 2019 te Utrecht,

Constaterende dat:

1. De Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen (Wga) dit jaar tien jaar bestaat.
2. Het doel van deze wet een landelijk dekkend stelsel is van meldpunten voor onafhankelijke bijstand aan slachtoffers van discriminatie en de registratie van klachten over discriminatie.
3. De antidiscriminatievoorzieningen (ADV's) dan ook een belangrijke rol spelen in het voorkomen en bestrijden van discriminatie.
4. Geweld en discriminatie tegen LHBTI's in Nederland onverminderd doorgaan.⁷
5. Het kabinet Rutte III wil dat LHBTI's niet meer te maken krijgen met discriminatie en geweld⁸;
6. Om dit te bereiken het ministerie van J&V en OCW een 'actieplan sociale veiligheid LHBTI's' hebben opgesteld;
7. Enkele maatregelen uit dit actieplan o.a. zijn: het beter registreren van discriminatie van LHBTI's, het eisen van dubbele straffen bij geweld tegen LHBTI's, en de inzet van Roze in Blauw binnen de politie;

Overwegende dat:

1. De algehele leefsituatie van LHBTI's nog steeds slechter is dan die van hetero's, en transgenders het relatief het zwaarst hebben⁹;
2. LHBTI's nog steeds te maken hebben met discriminatie en fysiek en mentaal geweld, zodanig dat LHBTI's zich veelal genoodzaakt voelen zich aan te passen aan de omgeving om geweld en discriminatie te voorkomen;
3. Er een lage aangiftebereidheid is omdat veel LHBTI's er geen vertrouwen in hebben dat er iets met de melding wordt gedaan^{10,11};

7

<https://www.parool.nl/amsterdam/lesbisch-koppel-tijdens-pride-in-elkaar-geslagen-we-hebben-geluk-gehad~b742928c/?referer=https%3A%2F%2Fjoop.bnnvara.nl%2Fnieuws%2Fmeerdere-incidenten-van-anti-lhbt-geweld-tijdens-pride> (zie ook:

<https://www.at5.nl/artikelen/195963/homostel-uitgescholden-en-bespuugd-in-uber-na-pride-we-zijn-getraumatiseerd>).

8

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/lhbt-emancipatie/bestrijden-geweld-en-discriminatie-tegen-lhbtis>⁹
https://www.scp.nl/Nieuws/LHBT_s_nog_steeds_op_veel_terreinen_een_slechtere_leefsituatie_dan_niet_LHBT_s

¹⁰ <https://eenvandaag.avrotros.nl/item/aangifte-van-discriminatie-om-geaardheid-leidt-zelden-tot-strafzaak/>

¹¹ <https://www.nrc.nl/nieuws/2019/07/30/ben-je-lhbtier-dan-telt-je-aangifte-helemaal-niet-a3968643>

4. Van de strafrechtelijke aanpak van discriminatie en hate-crimes weliswaar een (generaal)preventieve werking uit kan gaan, maar dat het strafrecht enkel een reactie achteraf kan geven terwijl de achterliggende maatschappelijke problemen die leiden tot discriminatie en geweld veelal niet worden opgelost;
5. Gemeenten veelal hebben bezuinigd op het gebied van anti-discriminatie waardoor er van de anti-discriminatievoorziening slechts een meldpunt overblijft en preventie-activiteiten zoals voorlichting in het gedrang komen.¹²

Spreekt uit dat:

1. Het CDA geweld en discriminatie tegen LHBTI's niet tolereert;
2. Gemeenten met voldoende middelen hun wettelijke plicht voor het onderhouden van een anti-discriminatievoorziening, meer dan slechts een meldpunt, moeten nakomen, waarbij juist preventie-activiteiten zoals voorlichting bijdragen aan het voorkomen van discriminatie en hate-crimes;

En gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies DB:

Overnemen

Waarbij het bestuur de resolutie zo leest, dat het bestuur de gemeenten niet iets kan opleggen, maar dat het bestuur de tweede opdracht uit het 'spreekt uit dat' van harte wil aanbevelen bij onze CDA afdelingen in de gemeenten.

¹²

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2019/10/16/kamerbrief-over-versterking-lokale-anti-discriminatie-voorzieningen>

17. Resolutie: Kandidaatstelling Reglement CDA Provinciale Staten

Resolutie ingediend door: CDA Oirschot-de Beerzen, CDA Bergeijk, CDA Bladel, CDA Eersel, CDA Reusel-de Mierden

Het CDA Partijcongres op 9 november 2019 te Utrecht,

A. Constateert dat:

- Bij de procesgang tijdens het vaststellen van de definitieve kandidatenlijst door de ALV van de afdeling Noord-Brabant is gebleken dat sommige (grote) afdelingen hun kandidaat zo hoog mogelijk op de lijst probeerden te krijgen door in hun lokale afdeling strategisch te stemmen door bijvoorbeeld hun voorkeurskandidaat op plaats 2 te zetten en de nummers 2 t/m 10 op de onderste 9 plaatsen.
- Door een dergelijke gang van zaken het werk van een vertrouwenscommissie en bestuur zodanig kan worden gefrustreerd, dat we niet meer kunnen spreken over capabele evenredige regionale volksvertegenwoordiging, maar meer over lokale belangenbehartiging.

B. Overweegt dat:

- Volgens het democratische principe van het CDA de leden van een afdeling in de gelegenheid moeten blijven om hun voorkeurskandidaat op een door hen gewenste plaats op de kandidatenlijst moeten kunnen plaatsen.
- De vertrouwenscommissie en het bestuur van een provinciale afdeling in grote deskundigheid een concept-kandidatenlijst opstellen, waarbij diverse belangen zorgvuldig afgewogen worden, zoals: verhouding man/vrouw, stad/platteland, evenredige vertegenwoordiging van de regio's en de capaciteiten, competenties en ervaring van de kandidaten.

C. Spreekt uit dat

- Het reglement als bedoeld onder art. 89, zodanig zal worden aangepast dat bij vaststelling van de kandidatenlijst voor de provinciale statenverkiezingen een afdeling één kandidaat op een door de afdelingsleden gewenste plaats kan zetten, en dat een afdeling de overige kandidaten (vanaf plaats 2) op de concept-kandidatenlijst niet meer dan één plaats naar boven of naar beneden kunnen verplaatsen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies DB:

Niet overnemen

Het probleem dat wordt omschreven in deze resolutie is bekend binnen de partij. Een commissie onder leiding van Hans Borstlap heeft zich hierover gebogen. Deze commissie heeft geconstateerd dat nog niet alle mogelijkheden om tot een meer gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een goede kandidatenlijst te komen, zijn uitgeput. Verder heeft de commissie geconstateerd dat vooral communicatie tussen verschillende geledingen maakt dat problemen ontstaan. Een aanpassing van de stelsystematiek ligt daarom niet in de rede. De oplossing is gezocht in meer openbaarheid en transparantie van de procedure. Met het oog op het voorgaande heeft de commissie Borstlap geadviseerd om 1) in gezamenlijk overleg de selectiecriteria vast te stellen, 2) het provinciaal bestuur te laten uitleggen hoe het, met het oog op de selectiecriteria, tot de advieslijst is gekomen en 3) gemeentelijke afdelingen hun concrete stemming publiek te maken, zodat afdelingen de mogelijkheid hebben om elkaar aan te spreken.

Het bestuur adviseert de resolutie niet over te nemen. Het bestuur wil eerst verder werken met de uitkomsten van de Commissie Borstlap, alvorens het overgaat tot een reglementaire wijziging van de stelsystematiek, zoals voorgesteld in deze resolutie.

18. Resolutie: Perspectief bieden begint bij erkenning van de werkelijkheid

Resolutie ingediend door: CDA Geldrop-Mierlo

Het CDA Partijcongres op 9 november 2019 te Utrecht,

A. Constateert dat:

- in de hedendaagse politiek feiten soms geen feiten meer lijken;
- populistische partijen emo-politiek van halve waarheden en hele leugens tot een kunst hebben verheven;
- dit onnodige polarisatie over onder andere Europese samenwerking, de klimaatproblematiek en scheidslijnen in de samenleving heeft opgeleverd, waardoor het bouwen van bruggen en het vinden van een basis voor gedragen oplossingen bemoeilijkt wordt;
- van CDA'ers verwacht mag worden dat zij de werkelijkheid met een open en optimistische blik onder ogen durven zien;
- CDA'ers indien nodig inhoudelijk commentaar moeten kunnen geven op wetenschappelijke analyses, zonder dat daarbij de wetenschap in algemene zin in twijfel getrokken wordt;
- eventueel gewenste nuancering of aanvulling van onderzoek het formuleren van een visie op de problematiek en het aanpakken van het probleem niet in de weg mag staan.

B. Overweegt dat:

- onderkennen van een probleem noodzakelijk is om richting te kunnen kiezen;
- wantrouwen in de samenleving wordt gevoed en het publieke belang niet wordt gediend als boodschapper of onderzoeker ter discussie worden gesteld;
- deugdelijk bestuur, zoals van het CDA mag worden verwacht, alleen mogelijk is als wetenschappelijke analyses en objectieve gegevens worden erkend en dat deze waar relevant door aanvullend onderzoek moeten worden verrijkt;
- het CDA als constructieve partij transparante en eerlijke politiek wil bedrijven en dat dit vereist dat perspectief wordt geboden op basis van feiten.

C. Spreekt uit dat

- het CDA staat voor een realistische politiek, waarbij ongemakkelijke waarheden niet uit de weg worden gegaan;
- vanuit een erkenning van deze werkelijkheid samen met betrokkenen, warm en verbindend kan worden gezocht naar oplossingen die recht doen aan de belangen die op het spel staan;
- bestuurders en volksvertegenwoordigers van het CDA altijd op basis van kennis van zaken richting en perspectief moeten bieden voor de toekomst.

En gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies DB: Overnemen

19. Resolutie: Steun aan duurzame oplossingen voor het migratievraagstuk

Het migranten- en vluchtelingenvraagstuk vraagt een duurzame oplossing en een besluitvaardig Europa.

Resolutie ingediend door: Plas c.s.

I. Plas, H.-J. van Schaik, W. van Dis, G. van Breemen, R. Claus, C. Claessens, G. van der Laan, P. van der Laan-Bonnema, P. Schultink, G. Zijlstra, Y. Stolk, J. van Ginneken, K. Meijer, P. Wouda, L. Winants, B. Prins, K. de Kok, R. van Schaik, N. van Schaik-Willemsen, H. Dulfer, T. Koetsenruijter, D. Vermaas, M. Paffen-Zeenni, D. Ensberg-Kleijkers, J. Scheele, D. Klein Wolterink, H. Driessen, M. van 't Hul, K. ten Broeke.

Het CDA Partijcongres, bijeen op 9 november 2019 te Utrecht,

A. Constateert dat:

1. Er sinds 2014 minimaal 18.892 migranten die de oversteek waagden zijn verdrongen ¹³.
2. Er momenteel op grote schaal onzorgvuldige ad-hoc deals worden gesloten met onfrisste regimes om het aantal migranten richting Europa te beperken.
3. Dat Nederland meebetaalt aan workshops waar beruchte mensenhandelaren mogen aanschuiven om te praten over Europees migratiebeleid, zoals onlangs aan het licht kwam.
4. Dat Europa meebetaalt om bootvluchtelingen te onderscheppen en terug te brengen naar onveilige gevangenis kampen in Libië, en daarmee ingaat tegen het non-refoulement gebod.

B. Overweegt dat:

1. Een humane en duurzame oplossing nodig is voor zowel migranten als vluchtelingen, die richting Europa komen.
2. Er momenteel te weinig duurzame plannen op tafel liggen om op de korte, midden- en lange termijn een oplossing voor het migratievraagstuk te vinden.

C. Spreekt uit dat:

1. Het CDA zich proactief inzet voor het ontwikkelen van duurzame oplossingen en het voorkomen van schendingen van mensenrechten.
2. Zich hard maakt dat Nederland in de toekomst constructief en welwillend meedoet aan alle onderhandelingen op EU-niveau over dit vraagstuk.
3. Nederland niet meer accepteert of faciliteert wanneer mensenhandelaren willen meepraten bij internationale vergaderingen inzake de vluchtelingenstroom.

En gaat over tot de orde van de dag.

¹³ Bron: <https://data2.unhcr.org/en/situations/mediterranean>

Preadvies DB:**Overnemen**

De Tweede Kamerfractie heeft in het verleden vaker opgeroepen om tot een solidair verdelingsmechanisme van vluchtelingen over de EU te komen. Het CDA pleit voor duurzame oplossingen voor het vluchtelingenvraagstuk op EU-niveau en ziet de oproep in de resolutie als een steun in de rug. Het schenden van mensenrechten moet te allen tijde voorkomen worden. Het CDA is van mening dat Nederland daarbij betrokken dient te zijn en hier naar moet handelen.

20. Resolutie: Bescherming Humanitair Oorlogsrecht

Verskillende Nederlanders besloten afgelopen tijd naar Syrië te gaan om zich aan te sluiten bij IS (Islamitische Staat). Om deze mensen, maar in elk geval mensen die zich in de toekomst bij terroristische organisaties in den vreemde aansluiten, te kunnen berechten, heeft dit Kabinet gewerkt aan de wet 'Strafbaarstelling verblijf in een door een terroristische organisatie gecontroleerd gebied'.

Op zichzelf een logische wet, maar wel een die tot zorgen aanleiding geeft bij humanitaire hulpverleners. Zij menen door voorliggend wetsvoorstel, in de essentiële uitoefening van hun belangrijke werk, belemmerd te kunnen worden, op grond van het Humanitair Oorlogsrecht. Om zeker te stellen dat daarvan geen sprake mag zijn, geven wij de Eerste Kamer (die de wet nu in behandeling heeft) het volgende mee.

Resolutie ingediend door: van Schaik c.s.

H.-J. van Schaik, I.S Plas, W. van Dis, G. van Breemen, R. Claus, G. van der Laan, P. van der Laan-Bonnema, G. Zijlstra, P. Schultink, C. Claessens, Y. Stolk, J. van Ginneken, K. Meijer, P. Wouda, L. Winants, B. Prins, K. de Kok, R. van Schaik, N. van Schaik-Willemsen, A.J. Travaille, T. Koetsenruijter, D. Vermaas- van Schaik, M. Paffen-Zeenni, D. Ensberg-Kleijkers, J. Scheele, D. Klein Wolterink, H. Driessen, M. van 't Hul, R. de Groot, K. ten Broeke.

Het CDA Partijcongres, bijeen op 9 november 2019 te Utrecht,

A. Constateert dat:

- Het huidige wetsvoorstel 'Strafbaarstelling verblijf in een door een terroristische organisatie gecontroleerd gebied' tot grote zorgen leidt bij humanitaire hulpverleners dat zij belemmerd kunnen worden in de uitoefening van hun belangrijke werk.

B. Overweegt dat:

- Zestien Nederlandse NGOs - waarvan veel uitvoerende partners van de Nederlandse overheid - een noodoproep hebben gedaan de wet aan te passen. [Deze NGOs zijn: CARE Nederland; Cordaid; Dorcas; ICCO en Kerk in Actie; Oxfam Novib; Plan International Nederland; Red een Kind; Save the Children; SOS Kinderdorpen; Stichting Vluchteling; Tearfund NL; Terre des Hommes; War Child; War Trauma Foundation; World Vision; ZOA.]
- Het CDA zich altijd heeft ingezet voor het beschermen van de humanitaire principes en het humanitair oorlogsrecht.
- Het CDA zich nu ook moet inzetten om de humanitaire principes, zoals onafhankelijkheid en onpartijdigheid te beschermen.

C. Spreekt uit dat:

- De CDA Eerste Kamerfractie, bij de behandeling van voorliggend wetsvoorstel, alles op alles zet om, de zorgen van de NGO's weg te (laten) nemen, waarbij zij de wet toetst op het tijdig, onpartijdig en onafhankelijk mogelijk kunnen functioneren van NGO's, waar in het bijzonder aandacht moet worden besteed aan de situatie waarin hulpverleners met de Nederlandse nationaliteit maar werkend voor een in het

buitenland erkende NGO, vrezen te komen. Dit om de door het CDA zo gewaarde noodzakelijke humanitaire hulpverlening niet te belemmeren.

En gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies DB:

Overnemen

21. Resolutie: Ontwikkelingsbudget

Het CDA heeft een lange geschiedenis als pleitbezorger voor ontwikkelingssamenwerking (OS) als instrument om conflicten en hongersnoden te voorkomen, en armoede en ongelijkheid te bestrijden. Het CDA heeft historisch gezien de meeste Ministers voor OS geleverd, en was bepalend bij de totstandkoming van de 0,7% BNP-norm voor OS in 1970. In 2020 besteedt Nederland slechts 0.53% van het BNP aan ontwikkelingssamenwerking - het laagste percentage sinds 1969. Om recht te doen aan de groeiende problemen, conflicten en brandhaarden in de wereld, moet het CDA haar reputatie hooghouden, en weer toewerken naar een volwaardig Nederlands ontwikkelingsbudget.

Resolutie ingediend door: van Dis c.s.

W. van Dis, I. Plas, H.-J. van Schaik, R. Claus, P. Schultink, C. Claessens, G. Zijlstra, Y. Stolk, J. van Ginneken, K. Meijer, P. Wouda, L. Winants, B. Prins, K. de Kok, R. van Schaik, N. van Schaik-Willemsen, H. Dulfer, T. Koetsenruijter, D. Vermaas, S. Zijlstra, M. Paffen-Zeenni, D. Ensberg-Kleijkers, J. Scheele, D. Klein Wolterink, H. Driessen, M. van 't Hul, K. ten Broeke.

Het CDA Partijcongres, bijeen op 9 november 2019 te Utrecht,

A. Constateert dat:

1. Nederland in 2020 procentueel het laagste ontwikkelingsbudget (ODA) heeft sinds 1969.
2. Ontwikkelingssamenwerking een bewezen instrument is gebleken om armoede te bestrijden, conflicten te voorkomen en economische kansen te creëren voor jongeren in ontwikkelingslanden.
3. De WRR in 2017 beargumenteerde dat investeringen in ODA cruciaal zijn in het belang van onze veiligheid.
4. Het CDA tijdens de Algemene Politieke Beschouwingen steun heeft uitgesproken voor het toewerken naar internationale afspraken

B. Overweegt dat:

1. Het kabinet met Prinsjesdag 2019 meer dan genoeg middelen beschikbaar heeft om eerdere forse bezuinigingen op het ontwikkelingsbudget terug te draaien.
2. Een meerderheid van de Nederlanders investeringen in ontwikkelingssamenwerking belangrijk vindt vanuit solidariteit met de medemens.

C. Spreekt uit dat:

1. Het CDA zich inzet om herziening van ODA middelen te realiseren
2. Het CDA zich blijft inzetten om tijdens deze kabinetsperiode te kijken of extra investeringen mogelijk zijn, conform het streven naar een budget van 0,7%
3. 'Het CDA zich inzet om te voorkomen dat de 0,53% ODA besteding daalt en zich in te spannen om het percentage voor 2020 e.v. te laten stijgen zodat het eindstreven van 0,7% niet verder uit zicht raakt'

4. Het CDA een geïntegreerde aanpak van Internationale samenwerking waar mogelijk is bepleit.

En gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies DB:

Overnemen

22. Resolutie: Leefbaarheid op Lesbos

De omstandigheden in de opvangkampen voor migranten op Lesbos is erbarmelijk en onmenselijk. Er vallen doden; eind september haalde de dood van een moeder en twee kinderen nog het nieuws. Kamp Moria herbergt 10.000 meer mensen dan de 3.000 waarvoor het opgezet werd. Tot nog toe schittert Europa in onverschilligheid jegens de migranten en zijn politici bezorgder over het effect van het naleven van internationale verdragen op het stemgedrag op nationaal niveau dan het naleven ervan, ondanks dat Nederland het Verdrag betreffende de status van vluchtelingen al in 1951 ratificeerde. Tegenover deze onverschilligheid plaatsen wij graag een christendemocratisch antwoord.

Resolutie ingediend door: Plas c.s.

I. Plas, H. van Schaik, W. van Dis, R. Claus, G. van der Laan, P. van der Laan-Bonnema, P. Schultink, C. Claessens, G. Zijlstra, Y. Stolk, J. van Ginneken, K. Meijer, P. Wouda, A. Frey, B. Prins, L. Winants, K. de Kok, R. van Schaik, N. van Schaik-Willemsen, H. Dulfer, D. Vermaas, T. Koetsenruijter, M. Paffen-Zeenni, D. Ensberg-Kleijkers, J. Scheele, D. Klein Wolterink, H. Driessen, M. van 't Hul, K. ten Broeke.

Het CDA Partijcongres, bijeen op 9 november 2019 te Utrecht,

A. Constateert dat:

1. Er te weinig gedaan wordt om de humanitaire situatie op Lesbos daadwerkelijk te verbeteren.
2. Afspraken op Europees niveau om tot evenredige verdeling van migranten te komen niet zijn nageleefd.
3. De huidige situatie in strijd is met het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens.

B. Overweegt dat:

1. Vanuit het CDA-uitgangspunt solidariteit er geen rechtvaardiging is voor onverschilligheid jegens de naaste op drift, die nu mensenlevens kost.

C. Spreekt uit dat:

1. De CDA-fractie er bij de staatssecretaris op aandringt zich in te zetten om:
2. Er met het oog op de naderende winter met spoed geïnvesteerd wordt in de kampen om de situatie van de migranten op Lesbos zichtbaar en tastbaar te verbeteren, vooral op het gebied van hygiëne, medische en geestelijke zorg, verblijf, en met name in de veiligheid van vrouwen en kinderen.
3. De verblijfsduur in de kampen op Lesbos aanzienlijk verkort worden door het verbeteren en versnellen van de aanvraagprocedure vanaf de eerste dag van aankomst.

En gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies DB:

Overnemen

23. Resolutie: Een rechtvaardig stikstofbeleid

Resolutie ingediend door: Lubberts-van Raaij c.s.

CDA Oldambt, CDA Midden-Groningen, CDA Olst-Wijhe, CDA Veendam-Wildervank, H.G. Horenga, E.H.F Bruining-Roelvink, E. Drenth, J. Bergsma, A.P.A. van der Burg-Versteeg, A.J.M. van der Burg, A. van der Burg-Klooster, P.J.A. van der Burg-Klooster, P.W. Hagedoorn, M.W. van der Meijden, F.J. Huizing, W.K. Huizing-Molenkamp, G. de Groot, J.J.A. van Erp, P.H.G. van Erp-van Bergen, A.T. Lubberts, G.T.M. Lubberts – van Raaij, S. Naaijer, R.A. Mandersloot, A.W. Mandersloot-Verweij, T.M. van Bostelen, A.C.A. Overbeek-Oostveen, S.W. Overbeek, D.H. van 't Westeinde, S.A. Muntinga - Abelen, L. Engelage, A.J. Engelage-Barlagen, A. Jansen, G.A. Stavenga-Joling, P. van der Werk, J.C.J. van der Meijden, R.H.C. Udo, W.J. Molema, C.J.A. Wessels, F. Bos, K.D. van der Toorn, J.J.M. van der Burg, M.N. Min, B. Meijer, H. Wind, C.J. Wouters-van Stee, W. Koning-Hoeve, H. Huizing.

Het CDA Partijcongres op 9 november 2019 te Utrecht,

A. Constateert dat:

- er grote zorgen zijn en wantrouwen heerst bij de agrarische sector door de uitspraken van de minister van Landbouw in het kader van de oplossingen voor de huidige stikstofproblematiek,
- er binnen Europa in de uitwerking van de Habitatrichtlijn en de natuurbeschermingswet grote onderlinge verschillen zijn,
- door de fijnmazige uitwerking van de Natura2000 gebieden in Nederland veel agrarische bedrijven stagnatie in bedrijfsvoering oplopen en hierdoor dreigen te verdwijnen,
- de agrarische sector heeft de ammoniak uitstoot gereduceerd met ruim 65% sinds 1990,
- in de Tweede Kamerdebatten over de stikstofproblematiek slechts over maatregelen is gesproken aangaande de agrarische sector,

B. Overweegt dat:

- een florerende landbouw van vitaal belang is voor de economie, een leefbaar platteland en voedselzekerheid voor de toekomst,
- consistent landbouwbeleid noodzakelijk is voor een sterke, duurzame en innovatieve agrarische sector met toekomstperspectief voor jonge agrariërs,
- mede door de vruchtbare grond en het gunstige klimaat in Nederland, er efficiënt voedsel wordt geproduceerd met de laagste CO2 footprint ter wereld,
- alle sectoren (dus ook de landbouw) op basis van redelijk en gefundeerd beleid moeten bijdragen aan het oplossen van de stikstofcrisis,

C. Spreekt uit dat:

- ingezet moet worden op consistent landbouwbeleid, met een level playing field met ons omringende landen,
- ingezet moet worden op een onderbouwd hogere depositiewaarde, op basis van

ecologie en economie in balans,

- bedrijfsontwikkelingen op basis van ecologische, economische en sociale gronden mogelijk moeten blijven en latente ruimte voor deze doorgaande bedrijven behouden blijft,
- geen gedwongen krimp van de veestapel mag plaatsvinden.

En gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies DB:

Overnemen

24. Resolutie “Stikstofprobleem: terug naar de tekentafel!”

Resolutie ingediend door: CDA Kaag en Braassem.

Resolutie ondersteund door: CDA Olst-Wijhe, H. de Jong, A. Markx, A. de Rijk- de Jong, T. Mooren, H. Eikelenboom, J. Hoogendoorn, R. Stikkelorum, CDA Krimpenerwaard, J.P. Hogenboom, R. Wesselink, CDA Bodegraven-Reeuwijk, J. Abma, CDA Zoeterwoude

Het CDA Partijcongres op 9 november 2019 bijeen te Utrecht.

A.Constateert dat:

- Er de afgelopen weken verschillende boerenprotesten zijn geweest welke door meer dan 90% van de bevolking gesteund worden;
- Het belangrijkste onderwerp van deze protesten het voorgenomen stikstof beleid van de overheid is;
- Er in Nederland, een klein, actief en dichtbevolkt land, sprake is van ruim 160 natura 2000 gebieden;
- Met de huidige normen voor stikstof depositie voor deze natuurgebieden het onmogelijk wordt om deze hiervoor te beschermen, *en* voldoende draagvlak in de samenleving te krijgen.

B.Overweegt dat:

- Veel gemeenten in Nederland echte plattelandsgemeenten zijn waar de boeren onderdeel en beheerders zijn van ons prachtige buitengebied;
- Het voorgenomen beleid een grote impact op deze (overwegend) familie bedrijven heeft;
- Het bijna alle sectoren raakt waardoor er grote economische schade ontstaat;
- Het vertrouwen van alle sectoren, die met stikstofuitstoot te maken hebben, in de overheid hersteld moet worden op basis van een zorgvuldig democratisch proces.

C.Spreekt uit dat:

- Het bespreekbaar moet worden om op democratische wijze een integraal plan te maken (*met* alle sectoren) voor de lange termijn. Dit in plaats van het huidige beleid te steunen waarbij alleen korte termijn regelingen opgesteld worden waardoor vooral de agrarische sector hard wordt geraakt (gespreide verantwoordelijkheid).
- Het bespreekbaar moet worden om op basis van betrouwbare meetgegevens en realistische grenswaarden te bekijken welke haalbare doelen gesteld kunnen worden voor de bescherming van (misschien wel minder) Natura 2000 gebieden (rentmeesterschap).
- Het bespreekbaar moet worden om terug te gaan naar de tekentafel om vanuit de achterban concrete plannen te lanceren waar meer draagvlak voor is (solidariteit).

En gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies DB:

Overnemen

De CDA fractie onderschrijft het belang van boeregezinnen voor het beheer van ons landschap en de leefbaarheid van het platteland. De CDA-fractie zet zich in voor een sterke agrarische sector en de bescherming van de natuur. Daarvoor is lange termijn beleid nodig en moeten alle sectoren bijdragen.

25. Resolutie: Boeren verdienen een eerlijke kans

Resolutie ingediend door: CDA Deurne, CDA Helmond, CDA Gemert-Bakel, CDA Laarbeek, CDA Someren

Het CDA Partijcongres op 9 november 2019 te Utrecht,

A. Constateert dat:

- In de huidige discussies/ontwikkelingen provinciale overheden gedeeltes van vergunningen af willen pakken bij boeren welke stallen/ vergunningen niet helemaal in gebruik hebben. Aangezien dit ook nog eens verschilt per provincie, leidt dit tot rechtsongelijkheid.
- In 2022 de regel ingaat in het kader van Ammoniak reductie en boeren hun stallen moeten hebben aangepast terwijl tegelijkertijd diverse betere stalsystemen door de overheid nog niet goedgekeurd zijn en dus nog niet aangevraagd kunnen worden bij een vergunning procedure.
- Vooral boeren in de Peel regio aan strenge PAS uitgangspunten moeten voldoen in tegenstelling tot andere plaatsen in Brabant.

B. Overweegt dat:

- Deze manier van politiek bedrijven, averechts zal werken omdat boeren in toekomst stallen weer helemaal vol zullen zetten conform hun vergunning, om te voorkomen dat de provincie de ruimte zal afpakken. Dit afnemen van ruimte is een ernstige bedreiging voor dierenwelzijn, milieu, en rechtszekerheid van onze burgers en ondernemers.
- Boeren moeten kunnen investeren in stallen die over diverse maatschappelijke vraagstukken veel beter scoren.
- Met productie- / fosfaat- en ammoniakrechten zijn er al veel rechten die met elkaar samenhangen.
- De reductie naar een emissie arme landbouw alleen behaald kan worden door een realistisch tijdsplan en verdienmodel.

C. Spreekt uit dat:

- De CDA Tweede Kamerfractie voorstellen voorbereidt, in lijn met de motie Geurts/Harbers, aangevuld met maatregelen om in alle provincies te komen tot een gelijk tijdsplan voor emissie reducerende maatregelen.
- De CDA Tweede Kamerfractie zet zich ervoor in dat er een integraal plan van aanpak komt om binnen een realistisch tijdsbestek, met een economisch verantwoord investeringsmodel te komen tot emissiearme stallen voor verbetering van het woon en leefklimaat.
- En dit te bereiken waarbij bestaande rechten worden gerespecteerd en dus geen gedwongen krimp van de veestapel plaats vindt, dan wel mogelijkheden worden gecreëerd om bestaande rechten ten gelde te maken om de gewenste doelstellingen daadwerkelijk te bereiken.

- En op korte termijn te onderzoeken op welke manier in het landelijke beleid gebruiksmogelijkheden kunnen worden verruimd waarbij oog wordt gehouden voor de eventuele negatieve gevolgen voor de omgeving.
- De CDA Tweede Kamerfractie zet zich in dat er eerst duidelijkheid komt over erkenning van systemen op basis van brongerichte maatregelen alvorens provincies deadlines kunnen opleggen voor het aanvragen van vergunningen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies DB:

Overnemen